

[A. Lyngé.]

ledige ufaglærte arbejdskraft i Grønland ved disse års anlægsvirksomhed, tænkte jeg på forholdene flere steder. En sådan arbejdsledighed, der ikke har sæsonmæssig karakter, er der bl. a. ved kulbrudet på grund af rationaliseringen af dette. Det samme gælder byer og distrikter, hvor der ikke ifølge nyordningen er større anlægsvirksomhed. De arbejdsledige bør efter vor mening i højere grad end nu indsættes på steder, hvor arbejdskraften ikke er tilstrækkelig, både i fiskeriet og i bygge- og anlægsvirksomheden.

Den højtærede finansminister har i forbindelse med omtalen af fiskernes indtægter og prisstigningerne i Grønland udtalt — jeg vil gerne bede den højtærede formand om tilladelse til et kort citat —:

„at fiskerne samtidig med den forhøjelse af prisniveauet, som har fundet sted i Grønland, har fået deres indtægter forhøjet ved en prisstigning på deres produkter, således at deres realindtægter i virkeligheden er blevet forhøjet“.

Jeg har allerede tidligere udtalt vor anerkendelse af det arbejde, som staten har gjort for at udvikle og støtte erhvervene. Der er også sket en virkelig forbedring af realindtægterne, navnlig har visse energiske fiskere haft ret gode indtægter. Men når man fordeler indtægterne på hele befolkningen, er gennemsnitsindtægterne endnu for små, og man skal huske, at indtægterne i tidligere tider har været meget ringe, og at den forbedring, der har fundet sted, endnu ikke er tilstrækkelig til virkelig fremgang i økonomisk henseende.

De indtægter, de grønlandske fiskere, fangere og andre producenter havde ved indlevering af deres produkter til Den kgl. grønlandske Handel, beløb sig til $\frac{3}{4}$ mill. kr. i 1939—40. Da var befolkningen ca. 18 000. I 1951—52, da befolkningen er steget med ca. 25 pct., til 23 000, er disse indtægter steget til 3,2 mill. kr. Stigningen skyldes stigning i produktionen og indhandlingspriserne, men da udhandlingsvarerne i

samme tidsrum er steget i pris, er forhøjelsen af realindtægterne lille. Allerede fra nytår 1953 fandt der er betydelig prisstigning sted, der navnlig ramte grønlandske producenter, fordi en række for fangere og fiskere livsvigtige varer steg i pris indtil 50—75 pct., enkelte endda mere.

Vi vidste, at prisstigningen skete på grund af almindelig prisstigning på en række varer ude omkring i verden, navnlig på grund af Koreakrigen, men man mente i Grønland, at en sådan prisstigning på enkeltvarer ikke bør ske pludseligt, fordi den river altfor meget ned med hensyn til befolkningens økonomi og afbetalingsevne, navnlig med hensyn til husbygningslån og erhvervslån. Prisstigningen ramte ensidigt den økonomisk svagere part i Grønland, nemlig fangerne og fiskerne og andre erhverv, medens lønarbejderne ikke i samme grad blev ramt, fordi de får deres lønninger reguleret efter pristallet. Der kom protester fra hele landet, og landsrådets tilfornordnede i folketingets Grønlandsudvalg har viderebragt protesterne og indstillet, at indhandlingspriserne forhøjedes i forhold til prisstigningen. Denne indstilling er endnu ikke taget til følge.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der er en lille fejl i en af finansministerens udtalelser vedrørende det for finansåret 1953—54 foreslåede budget. Det drejer sig om bevilling af et beløb på 1,5 mill. kr. til ydelse af lån og tilskud til erhvervsformål i Grønland. Finansministeren udtalte, at der på finanslovsforslaget for det kommende år er ansøgt om 1,5 mill. kr. som tilskud til erhvervsformål. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at et lille, meget væsentligt ord er bortfaldet, nemlig lån. Der skulle selvfølgelig stå: „som lån og tilskud“, idet tilskuddene kun gælder fiskerfartøjer over 10 t.

Endvidere vil jeg gerne komme med en forespørgsel angående en af den højtærede finansministers udtalelser, der gik ud på, at den samlede grønlandske befolknings indtægter repræsenterer over 30 mill. kr. Jeg vil gerne have oplyst, hvorfra man har